

Z8/35. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 25.1.2022

42. „ZŠ Otevřená - výstavba nové základní školy, MČ Brno - Žebětín“ - žádost společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., o prominutí dluhu ve výši 1.552.993,84 Kč

Anotace

Společnost PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno („PIKAZ“), požádala o odpuštění pohledávky statutárního města Brna ve výši 1.552.993,84 Kč, sestávající ze zbývajících částí úroků z prodlení ve výši 1.038.471,34 Kč, nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 480.037,50 Kč a nákladů odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč. Statutární město Brno se v souvislosti s projektem „ZŠ Otevřená - výstavba nové základní školy, MČ Brno - Žebětín“ žalobou podanou u Městského soudu v Brně dne 1. 8. 2017 domáhalo vůči společnosti PIKAZ zaplacení částky 4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení. Rozsudkem Městského soudu v Brně č.j. 245 C 35/2017-123 ze dne 10. 10. 2019 byla PIKAZ uložena povinnost zaplatit statutárnímu městu Brnu částku ve výši 4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení. Usnesením Krajského soudu v Brně č.j. 27 Co 13/2020-168 ze dne 29. 10. 2020 byla společnosti PIKAZ uložena povinnost uhradit statutárnímu městu Brnu náklady řízení ve výši 480.037,50 Kč a náklady odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

1. bere na vědomí

- skutečnost, že rozsudkem Městského soudu v Brně č.j. 245 C 35/2017-123 ze dne 10. 10. 2019 byla společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno (dále také jako „PIKAZ“) uložena povinnost zaplatit statutárnímu městu Brnu částku ve výši 4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení,
- skutečnost, že usnesením Krajského soudu v Brně č.j. 27 Co 13/2020-168 ze dne 29. 10. 2020 byla společnosti PIKAZ uložena povinnost uhradit statutárnímu městu Brnu náklady řízení ve výši 480.037,50 Kč a náklady odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč,
- skutečnost, že dne 22. 6. 2020 byla na účet statutárního města Brna přikázána společností Generali Česká pojišťovna a.s. dle pojistných podmínek sjednaných se společností PIKAZ částka ve výši 4.950.000,- Kč, jakožto pojistné plnění uhrazené na základě ukončení šetření pojistné události,
- že celková výše pohledávky statutárního města Brna k vymáhání v exekučním řízení za společností PIKAZ, sestávající ze zbývajících částí úroků z prodlení ve výši 1.038.471,34 Kč, nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 480.037,50 Kč a nákladů odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč činí celkem 1.552.993,84 Kč
- žádost společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno o prominutí dluhu ve výši 1.552.993,84 Kč

2. neschvaluje prominutí dluhu společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno ve výši celkem 1.552.993,84 Kč.

Stanoviska

Projednala RMB na R8/187. schůzi konané dne 8.12.2021.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. Tomáš Pivec

vedoucí odboru - Odbor investiční

18.1.2022 v 11:32

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. Radek Řeřicha

vedoucí Úseku 4. náměstka primátorky - Úsek 4.
náměstka primátorky

18.1.2022 v 11:15

Obsah materiálu

Návrh usnesení	1 - 2
Obsah materiálu	3 - 3
Důvodová zpráva	4 - 7
Příloha (PIKAZ_žádost o prominutí.pdf)	8 - 8
Příloha (PIKAZ_Právní_shrnutí_k žádosti o odpuštění dluhu.pdf)	9 - 14

Důvodová zpráva

I. Žádost PIKAZ BRNO, spol. s r.o. o prominutí pohledávky

Dne 26. 4. 2021 byla statutárnímu městu Brnu doručena **žádost společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno („PIKAZ“), o odpuštění pohledávky statutárního města Brna ve výši 1.552.993,84 Kč**, sestávající ze zbývajících částí úroků z prodlení ve výši 1.038.471,34 Kč, nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 480.037,50 Kč a nákladů odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč.

Statutární město Brno se v souvislosti s projektem „ZŠ Otevřená – výstavba nové základní školy, MČ Brno – Žebětín“ žalobou podanou u Městského soudu v Brně dne 1. 8. 2017 domáhalo vůči společnosti PIKAZ zaplacení částky 4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení.

Důvodem podání žaloby bylo porušení Smlouvy o dílo ze dne 17. 4. 2009, č. 0056090502928, k němuž došlo jednáním společnosti PIKAZ, a to konkrétně tím, že jí zpracovaná projektová dokumentace pro výběr zhotovitele vykazovala nedostatky z hlediska zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném do 31. 10. 2016. Žalovaná částka 4.645.797,72 Kč pak představuje část dotace, která v důsledku tohoto nedostatku nebyla statutárnímu městu Brnu vyplacena ze strany poskytovatele dotace.

Městský soud v Brně svým rozsudkem ze dne 10. 10. 2019, č.j. 245 C 35/2017-123 uložil žalované společnosti PIKAZ povinnost zaplatit statutárnímu městu Brnu částku 4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení (výrok I.)

Krajský soud v Brně svým usnesením ze dne 29. 10. 2020, č.j. 27 Co 13/2020-168 uložil společnosti PIKAZ povinnost nahradit statutárnímu městu Brnu náklady řízení ve výši 480.037,50 Kč a náklady odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč.

Oznámením společnosti Generali Česká pojišťovna a.s. ze dne 18. 6. 2020 bylo právnímu zástupci statutárního města Brna sděleno, že na základě ukončení šetření pojistné události byla stanovena výše pojistného plnění **4.950.000,- Kč**, jakožto maximální možné pojistné plnění se zohledněním pojistných podmínek sjednaných společností PIKAZ. **Tato částka byla pojišťovnou dne 22. 6. 2020 přikázána na účet statutárního města Brna.**

Uhrazená částka 4.950.000,- Kč tak ke dni 22. 6. 2020 byla připsána v plné výši na žalovanou jistinu ve výši 4.645.797,72 Kč. Ve zbývajících částí, tj. 304.202,28 Kč, bylo pojistné plnění započítáno na část splatného úroku z prodlení.

Ke dni 22. 6. 2020, kdy byla z pojistného plnění uhrazena jistina ve výši 4.645.797,72 Kč, však celková výše úroků z prodlení činila 1.340.629,97 Kč. Po započtení zbývajících částky pojistného plnění ve výši 304.202,28 Kč tak na úroku z prodlení k datu 22. 6. 2020 **zbývá uhradit statutárnímu městu Brnu část splatného úroku z prodlení ve výši 1.038.471,34 Kč náklady řízení celkem 514.522,50 Kč, tj. celkem 1.552.993,84 Kč. Tato částka nebyla do dnešního dne statutárnímu městu Brnu uhrazena.**

Společnost PIKAZ se ve své žádosti ze dne 26. 4. 2021 domáhá upuštění od dalšího procesního vymáhání částky 1.552.993,84 Kč. Důvodem této žádosti je dle vyjádření společnosti PIKAZ „*ztráta zákazníků a zakázek*“, resp. „*celkový útlum a posléze úplné zastavení činnosti*“ společnosti PIKAZ.

Společnost PIKAZ tak fakticky s odkazem na svoji nemajetnost a důchodový věk svých společníků žádá o „*prominutí pohledávky statutárního města Brna*“, když aktuální situace brání provedení „*likvidace firmy a jejímu výmazu z Veřejného rejstříku*“.

II. Obecně k povinnosti obce vymáhat pohledávky

Právní úprava v obecné rovině vychází z toho, že obec (město) by v zásadě vždy měla využívat dostupné právní prostředky k uplatnění (ochraně) svých majetkových práv, neboť toto je předpokladem naplnění požadavku na účelné a hospodárné využívání majetku.

To vyplývá z toho, že obec jako „veřejnoprávní korporace“ má při nakládání se svým majetkem určité zvláštní povinnosti vyplývající právě z jejího postavení jakožto subjektu veřejného práva, a dále z veřejnoprávní (rozpočtové) povahy vlastních prostředků.

Základním východiskem je primárně § 38 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), podle kterého musí být majetek obce využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti.

Podle § 38 odst. 6 zákona o obcích je obec povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

Zákon o obcích výslovně nestanoví, co lze či naopak nelze považovat za „účelné a hospodárné“ využití majetku obce, ani neupravuje podmínky a skutkové okolnosti, za nichž by bylo možné upustit od uplatnění právních prostředků ochrany majetkových práv obce.

Komentářová literatura k § 38 odst. 6 zákona o obcích v této souvislosti poukazuje na tyto potenciální důvody (kritéria) pro „vzdání se práva na náhradu škody“:

*„Nejčastějším důvodem vzdání se práva na náhradu škody je jeho **zjevná nevyhmatelnost či jiná nedobytnost** popř. situace, kdy **náklady spojené s uplatněním práva zjevně překročí očekávaný výsledek** nebo kdy časově a personální náročnost uplatnění práva je ve zjevném nepoměru k výši způsobené škody či bezdůvodného obohacení na obecním majetku.“*

Stejný závěr lze identifikovat rovněž v odborné literatuře:

*„Samozřejmě ani povinnost obce vymáhat dluhy a splnění závazků není bezbřehá. Při rozhodování o tom, zda obec bude dluh vymáhat či nikoli, je potřeba brát na zřetel také **účelnost vymáhání pohledávek**. Pokud obec disponuje **informacemi o nedobytnosti pohledávky, nebude zřejmě účelné, aby taková pohledávka byla obcí vymáhána**, neboť pro obec to ve výsledku bude znamenat pouze neúčelně vynaložené náklady spojené s vymáháním takové pohledávky.“*

Obecně lze dovozovat, že od jinak principálně formulované povinnosti obce vymáhat své pohledávky či povinnosti uplatňovat právo na náhradu škody lze upustit, pokud pohledávka obce vzniklá z tohoto titulu je objektivně zjevně nevyhmatelná či nedobytná nebo náklady spojené s jejím uplatněním zjevně překročí očekávaný výsledek. Předpokladem je však to, že takový postup příslušného orgánu obce je předem odůvodněn a podložen relevantními informacemi či skutkovými okolnostmi.

III. K podmínkám upuštění od vymáhání pohledávky v projektu „PIKAZ“ / „ZŠ Otevřená“

Zásadní význam pro volbu dalšího postupu v projektu „ZŠ Otevřená“ je skutečnost, že statutární město Brno již nyní disponuje pravomocným rozsudkem soudu, jímž byla společnosti PIKAZ uložena povinnost uhradit dlužnou částku, tj. jistinu a příslušenství.

Statutární město Brno tak nestojí před otázkou, zda soudně (v nalézacím řízení) uplatňovat určitou pohledávku (náhradu škody). K tomuto kroku již došlo a statutární město Brno má nyní k dispozici pravomocný právní titul k zahájení samotného výkonu rozhodnutí.

Z veřejně dostupných zdrojů (zejména Sbírký listin Obchodního rejstříku) lze dovozovat, že společnost PIKAZ v posledních třech účetních obdobích skutečně omezila svoji ekonomickou činnost a že

nevykazuje prakticky žádný majetek, jak je zmiňováno v jejím přípisu ze dne 26. 4. 2021. Společnost PIKAZ přitom nejpozději od účetního období 2019 neneviduje žádné zaměstnance.

PIKAZ ve své žádosti uvádí, že v r. 2017 prováděla pouze rozpracované zakázky, které ukončila s ročním ziskem cca 20.000,- Kč, v r. 2018 se ziskem 9.000,- Kč, v r. 2019 skončila ve ztrátě 19.000,- Kč a v r. 2020 činila ztráta 4.000,- Kč.

Podle části III. písm. d) přílohy k účetní závěrce ze dne 5. 2. 2020 se valná hromada společnosti PIKAZ výslovně usnesla na tom, že „*bude v roce 2020 utlumovat ekonomickou činnost*“.

Dle informačního systému katastru nemovitostí České republiky Českého úřadu zeměměřického a katastrálního nevládní společnost PIKAZ nemovité věci.

Přílohou materiálu je právní stanovisko advokátní kanceláře Strelička & Partners, advokátní kancelář, s.r.o. „*Statutární město Brno – „ZŠ Otevřená – výstavba nové základní školy, MČ Brno – Žebětín“ Právní aspekty možnosti upuštění od vymáhání části pohledávky*“ zpracované dne 7. 9. 2020 k přípisu spol. PIKAZ doručené statutárnímu městu Brno dne 29. 7. 2020 u města Brna, jímž bylo požadováno odpuštění příslušenství k jistotě, resp. zbývajících (dosud neuhrazené) části úroku z prodlení, dle výroku I. rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 10. 10. 2019, č.j. 245 C 35/2017-123, který nabyl právní moci dne 14. 11. 2019. Po zpracování stanoviska byla usnesením Krajského soudu v Brně č.j. 27 Co 13/2020168 ze dne 29. 10. 2020 společnosti PIKAZ uložena povinnost uhradit statutárnímu městu Brno náklady řízení ve výši 480.037,50 Kč a náklady odvolacího řízení ve výši 34.485, Kč, čímž došlo k navýšení celkové dlužné částky.

RMB na R8/187. schůzi Rady města Brna konané dne 8.12.2021

1. vzala na vědomí

- skutečnost, že rozsudkem Městského soudu v Brně č.j. 245 C 35/2017-123 ze dne 10. 10. 2019 byla společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno (dále také jako „PIKAZ“) uložena povinnost zaplatit statutárnímu městu Brno částku ve výši 4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení,
- skutečnost, že usnesením Krajského soudu v Brně č.j. 27 Co 13/2020-168 ze dne 29. 10. 2020 byla společnosti PIKAZ uložena povinnost uhradit statutárnímu městu Brno náklady řízení ve výši 480.037,50 Kč a náklady odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč,
- skutečnost, že dne 22. 6. 2020 byla na účet statutárního města Brna přikázána společností Generali Česká pojišťovna a.s. dle pojistných podmínek sjednaných se společností PIKAZ částka ve výši 4.950.000,- Kč, jakožto pojistné plnění uhrazené na základě ukončení šetření pojistné události,
- že celková výše pohledávky statutárního města Brna k vymáhání v exekučním řízení za společností PIKAZ, sestávající ze zbývajících částí úroků z prodlení ve výši 1.038.471,34 Kč, nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 480.037,50 Kč a nákladů odvolacího řízení ve výši 34.485,- Kč činí celkem 1.552.993,84 Kč
- žádost společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno o prominutí dluhu ve výši 1.552.993,84 Kč

2. nedoporučila

Zastupitelstvu města Brna schválit prominutí dluhu společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno ve výši celkem 1.552.993,84 Kč.

Schváleno jednomyslně 10 členy.

JUDr. Vaňková	Mgr. Hladík	Bc. Kolačný	JUDr. Oliva	JUDr. Kerndl	Róbert Čuma	Ing. Fišer	Ing. Grund	RNDr. Chvátal	Ing. Kratochvíl	Mgr. Suchý
pro	pro	pro	pro	nepř.	pro	pro	pro	pro	pro	pro

S ohledem na výše uvedené je předkládána k projednání žádost společnosti PIKAZ o prominutí pohledávky statutárního města Brna za společností PIKAZ ve výši celkem 1.552.993,84 Kč.

Statutární město Brno,

Magistrát města Brna,

[REDACTED]

odbor rozpočtů a financování

Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno

Věc: Žádost o odpuštění příslušenství k jistotě v cause Statutární město Brno vs. PIKAZ BRNO, spol. s r.o., sp. zn. 245 C 35/2017.

Pravomocným rozsudkem MS v Brně, č.j. 245 C 35/2017 bylo firmě PIKAZ BRNO, spol. s r.o., uloženo zaplatit žalobci, Statutárnímu městu Brno, částku 4,645.797,72 Kč, s úrokem z prodlení 8,05% p.a. od 22.11.2016 do zaplacení a náklady řízení ve výši 512.950,00 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jako náhradu škody za provedení díla „Zadávací projektová dokumentace pro výběr zhotovitele stavby ZŠ Otevřená, Brno. Dle rozhodnutí soudu byla tato dokumentace provedena v rozporu se z.č. 137/2006 Sb. O veřejných zakázkách a nám určeno zaplatit žalobci, Statutárnímu městu Brno, shora uvedené částky.

Na jistotu bylo zaplaceno 4,645.797,72 Kč, na příslušenství 304.202,30 Kč. I když jsme se s rozhodnutím soudu neztotožňovali, ekonomická situace naší firmy nám nedovolila podat proti vynesnému rozsudku odvolání, neboť soudní poplatek by činil 232.290,00 Kč, což bylo nad naše finanční možnosti, nehledě na další náklady s tím spojené (právní zastoupení apod.). V důsledku situace nastalé v průběhu řízení jsme ztratili řadu zákazníků a zakázek a tím došlo k útlumu a posléze k úplnému zastavení naší činnosti. Jako společníci jsme nebyli sto zajistit chod firmy a de facto v roce 2017 jsme prováděli pouze rozpracované zakázky, které jsme ukončili s ročním ziskem cca 20.000,00 Kč v roce 2018 se ziskem 9.000,00 Kč, rok 2019 jsme skončili ve ztrátě 19.000,00 Kč a v r.2020 činila ztráta 4.000,00 Kč.

Dne 15.04.2021 jsme obdrželi do Datové schránky naší firmy „Výzvu na zaplacení pohledávky“, vyčíslené částkou **1,552.993,84 Kč** se lhůtou zaplacení do deseti dnů ode dne obdržení této výzvy.

Tuto povinnost nejsme schopni z objektivních důvodů splnit.

Všichni společníci jsme starobními důchodci. Zaplacení zůstatku příslušenství je nad finanční možnosti firmy, poněvadž tato je od roku 2019 nečinná a v letech 2019 a 2020 skončila shora vyčíslenou ztrátou. Firma nemá žádný fyzický majetek a disponuje pouze finanční částkou uloženou na bankovním účtu ve výši necelých 129.000,00 Kč, určených na náklady spojené s budoucí likvidací firmy. S ohledem na skutečnost, že Statutární město Brno je naším jediným věřitelem, nemůžeme vstoupit do insolvenčního řízení a posléze provést likvidaci firmy. Proto si dovoluujeme tímto obrátit se na Radu města Brna a požádat o laskavé prominutí pohledávky Statutárního města Brna našeho závazku vůči němu. Pro Magistrát města Brna jsme v průběhu své profesní existence provedli řadu zakázek, a to vždy ke spokojenosti města Brna jako zákazníka bez jakýchkoliv reklamací.

Ještě jednou prosíme o Vaši shovívavost a doufáme, že naší žádosti vyhovíte, neboť v důsledku shora uvedených skutečností nemůžeme provést likvidaci firmy a její výmaz z Veřejného rejstříku.

V Brně 26.04.2021

Předem děkujeme

Za PIKAZ BRNO, spol. s r.o. [REDACTED]

Příloha: Přiznání k dani z příjmu právnických osob za léta 2017, 2018, 2019 a 2020, vč. příloh

Statutární město Brno

Doručeno: 30.04.2021

MMB/0212663/2021

listy: 1

přílohy: 4

druh:

li/sv:

mmb1es7d2e09af

Statutární město Brno – „ZŠ Otevřená – výstavba nové základní školy, MČ Brno – Žebětín“

Právní aspekty možnosti upuštění od vymáhání části pohledávky

Manažerské právní shrnutí

I. Úvod

- Dne 29. 7. 2020 byl statutárnímu městu Brno (Magistrátu města Brna) doručen přípis společnosti PIKAZ BRNO, spol. s r. o., IČO: 188 29 651, se sídlem Vrchlického sad 1964/5, 602 00 Brno („**PIKAZ**“), jímž je požadováno odpuštění příslušenství k jistotě, resp. zbývající (dosud neuhrazené) části úroku z prodlení, dle výroku I. rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 10. 10. 2019, č.j. 245 C 35/2017-123, který nabyl právní moci dne 14. 11. 2019.
- Statutární město Brno se v souvislosti s projektem „ZŠ Otevřená – výstavba nové základní školy, MČ Brno – Žebětín“ žalobou podanou u Městského soudu v Brně dne 1. 8. 2017 domáhalo vůči společnosti PIKAZ zaplacení částky 4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení.
- Důvodem podání žaloby bylo porušení Smlouvy o dílo ze dne 17. 4. 2009, č. 0056090502928, k němuž došlo jednáním společnosti PIKAZ, a to konkrétně tím, že jí zpracovaná projektová dokumentace pro výběr zhotovitele vykazovala nedostatky z hlediska zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném do 31. 10. 2016. Žalovaná částka 4.645.797,72 Kč pak představuje část dotace, která v důsledku tohoto nedostatku nebyla statutárnímu městu Brno vyplacena ze strany poskytovatele dotace.
- Městský soud v Brně svým rozsudkem ze dne 10. 10. 2019, č.j. 245 C 35/2017-123 uložil žalované společnosti PIKAZ povinnost zaplatit statutárnímu městu Brno částku **4.645.797,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 4.645.797,72 Kč od 22. 11. 2016 do zaplacení (výrok I.)** a dále **na nákladech řízení uhradit částku 512.950,- Kč (výrok II.)**.
- Ve vztahu k výroku I. citovaný rozsudek nabyl právní moci dne 14. 11. 2019.
- Výrok II. rozsudku byl společností PIKAZ napaden odvoláním, které nyní řeší Krajský soud v Brně. Tento výrok rozsudku soudu prvního stupně tak dosud není pravomocný.
- Oznámením společnosti Generali Česká pojišťovna a.s. ze dne 18. 6. 2020 bylo právnímu zástupci statutárního města Brna sděleno, že na základě ukončení šetření pojistné události byla stanovena výše pojistného plnění **4.950.000,- Kč**, jakožto maximální možné pojistné plnění se zohledněním pojistných podmínek sjednaných společností PIKAZ. **Tato částka byla pojišťovnou dne 22. 6. 2020 přikázána na účet statutárního města Brna.**
- Uhrazená částka 4.950.000,- Kč tak ke dni 22. 6. 2020 byla i podle vyjádření společnosti PIKAZ připsána v plné výši primárně na žalovanou jistinu ve výši 4.645.797,72 Kč. Ve zbývající části, tj. 304.202,28 Kč, bylo pojistné plnění započítáno na část splatného úroku z prodlení.

- Ke dni 22. 6. 2020, kdy byla z pojistného plnění uhrazena jistina ve výši 4.645.797,72 Kč, však celková výše úroků z prodlení činila 1.340.629,97 Kč. Po započtení zbývající částky pojistného plnění ve výši 304.202,28 Kč tak na úroku z prodlení k datu 22. 6. 2020 zbývalo uhradit část splatného úroku z prodlení ve výši 1.036.427,70 Kč. Tato částka nebyla do dnešního dne statutárním městu Brnu uhrazena.
- Společnost PIKAZ se tak ve své „žádosti o odpuštění příslušenství k jistotě“ ze dne 29. 7. 2020 domáhá upuštění od dalšího procesního vymáhání částky 1.036.427,70 Kč. Důvodem této žádosti je dle vyjádření společnosti PIKAZ „ztráta zákazníků a zakázek“, resp. „celkový útlum a posléze úplné zastavení činnosti“ společnosti PIKAZ.
- Společnost PIKAZ tak fakticky s odkazem na svoji nemajetnost a důchodový věk svých společníků žádá o „prominutí zbytku závazku“, když aktuální situace brání provedení „likvidace firmy a jejímu výmazu z Veřejného rejstříku“¹.

II. Obecně k povinnosti obce vymáhat pohledávky

- Právní úprava v obecné rovině vychází z toho, že obec (město) by v zásadě vždy měla využívat dostupné právní prostředky k uplatnění (ochraně) svých majetkových práv, neboť toto je předpokladem naplnění požadavku na účelné a hospodárné využívání majetku.
- To vyplývá z toho, že obec jako „veřejnoprávní korporace“ má při nakládání se svým majetkem určité zvláštní povinnosti vyplývající právě z jejího postavení jakožto subjektu veřejného práva, a dále z veřejnoprávní (rozpočtové) povahy vlastních prostředků.
- Základním východiskem je primárně § 38 odst. 1 zákona o obcích², podle kterého musí být majetek obce využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti.
- Podle § 38 odst. 6 zákona o obcích je obec povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.
- Zákon o obcích výslovně nestanoví, co lze či naopak nelze považovat za „účelné a hospodárné“ využití majetku obce, ani neupravuje podmínky a skutkové okolnosti, za nichž by bylo možné upustit od uplatnění právních prostředků ochrany majetkových práv obce.
- Zákon o obcích ani jiný obecně závazný právní předpis výslovně neupravuje ani situace, za kterých může obec uplatnit výjimku z obecně formulované povinnosti uplatňovat právo na náhradu škody či jinou pohledávku ve smyslu shora citovaných ustanovení.
- Z hlediska procesního však zákon o obcích ve svém § 85 písm. f) vyhrazuje zastupitelstvu obce rozhodování právním jednáním spočívajícím ve vzdání se práva na prominutí dluhu vyššího než 20.000,- Kč.
- **Možnost obce upustit od soudního či jiného procesního uplatnění práva na náhradu škody tak lze i přes absenci hmotněprávních podmínek tohoto postupu dovozovat z obecných zásad hospodaření s majetkem obce a z povahy věci vyplývá z výslovné**

¹ Pro úplnost jen podotýkáme, že kontrolou obchodního rejstříku nebylo zjištěno, že by společnost PIKAZ dosud vstoupila formálně do likvidace.

² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

úpravy procesu přijímání rozhodnutí zastupitelstva o upuštění od uplatnění tohoto majetkového práva.

- Komentářová literatura k § 38 odst. 6 zákona o obcích³ v této souvislosti poukazuje na tyto potenciální důvody (kritéria) pro „vzdání se práva na náhradu škody“:

*„Nejčastějším důvodem vzdání se práva na náhradu škody je jeho **zjevná nevymahatelnost či jiná nedobytnost** popř. situace, kdy **náklady spojené s uplatněním práva zjevně překročí očekávaný výsledek** nebo kdy časové a personální náročnost uplatnění práva je ve zjevném nepoměru k výši způsobené škody či bezdůvodného obohacení na obecním majetku.“*

Stejný závěr lze identifikovat rovněž v odborné literatuře:⁴

*„Samozřejmě ani povinnost obce vymáhat dluhy a splnění závazků není bezbřehá. Při rozhodování o tom, zda obec bude dluh vymáhat či nikoli, je potřeba brát na zřetel také **účelnost vymáhání pohledávek**. Pokud obec disponuje **informacemi o nedobytnosti pohledávky, nebude zřejmě účelné, aby taková pohledávka byla obcí vymáhána**, neboť pro obec to ve výsledku bude znamenat pouze neúčelně vynaložené náklady spojené s vymáháním takové pohledávky.“*

- Soudní rozhodovací praxe pak k tomuto zdůrazňuje, že hospodaření obce s vlastním majetkem primárně nesmí podlamovat důvěru vlastních občanů. Z obecně formulovaných pravidel hospodaření obce však nelze dovozovat, že by obec byla povinna vždy, byť i jen *pro forma*, využívat všech v úvahu přicházejících právních prostředků k vymáhání nároku na náhradu škody či jiné pohledávky.
- K tomu například Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ve svém rozsudku ze dne 20. 7. 2016, č.j. **52 A 32/2016-126**⁵, v souvislosti s podmínkami prodeje nemovitého majetku obce, poukazuje na to, že ekonomická výhodnost nemusí být vždy primárním kritériem při zvažování způsobu nakládání s obecním majetkem, aby byl zachován požadavek na účelnost a hospodárnost:

*„Obec je zejména povinna hospodařit s jí vlastněným majetkem prostřednictvím svých volených orgánů tak, aby nepodlamovala důvěru občanů, kteří obec tvoří, v to, že její správa je správou ve prospěch obce, a nikoliv ve prospěch jiných subjektů... **Rozhodně však nelze výše citovaná ustanovení obecního zřízení interpretovat tak, že obec musí při prodeji nemovitého majetku vždy upřednostnit ekonomicky nejvýhodnější nabídku.**“*

- Stejný závěr pak vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č.j. 4 As 223/2015–43, v němž se však zároveň zdůrazňuje, že v případě upřednostnění jiného než kvantitativně-ekonomického hlediska nakládání s majetkem je nezbytné takový postup obce řádně odůvodnit.
- **Obecně lze dovozovat, že od jinak principálně formulované povinnosti obce vymáhat své pohledávky či povinnosti uplatňovat právo na náhradu škody lze upustit, pokud pohledávka obce vzniklá z tohoto titulu je objektivně zjevně nevymahatelná či**

³ PRŮCHA, Petr et al. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Nakladatelství Linde, 2002. ISBN 80-7201-326-2.

⁴ K tomu <https://www.epravo.cz/top/clanky/povinnost-obce-vymahat-pohledavky-a-moznost-obce-prominout-dluh-ci-vzdat-se-svych-prav-106284.html>.

⁵ Publikováno ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ročník XIV., č. 12/2016. Dostupné on-line na: <http://sbirka.nssoud.cz/cz/uzemni-samosprava-hospodareni-s-majetkem-obce-prodej-nemoviteho-majetku.p3322.html>.

nedobytná nebo náklady spojené s jejím uplatněním zjevně překročí očekávaný výsledek. Předpokladem je však to, že takový postup příslušného orgánu obce je předem odůvodněn a podložen relevantními informacemi či skutkovými okolnostmi.

III. K podmínkám upuštění od vymáhání pohledávky v projektu „PIKAZ“ / „ZŠ Otevřená“

- Zásadní význam pro volbu dalšího postupu v projektu „ZŠ Otevřená“ je skutečnost, že statutární město Brno již nyní disponuje pravomocným rozsudkem soudu, jímž byla společnosti PIKAZ uložena povinnost uhradit dlužnou částku, tj. jistinu a příslušenství (úroky z prodlení).
- Statutární město Brno tak nestojí před otázkou, zda soudně (v nalézacím řízení) uplatňovat určitou pohledávku (náhradu škody). K tomuto kroku již došlo a statutární město Brno má nyní k dispozici pravomocný exekuční titul k zahájení samotného výkonu rozhodnutí.
- V daném případě je však zároveň nutno znovu zdůraznit, že v současné době nadále běží řízení o odvolání společnosti PIKAZ proti výroku II. rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 10. 10. 2019, č.j. 245 C 35/2017-123, jímž byla statutárnímu městu Brna přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 512.950,- Kč.
- **Za těchto okolností se žádost společnosti PIKAZ o odpuštění dlužné částky jeví jako předčasná. V současné době totiž není jasné, kolik skutečně (pravomocně) činí celková výše dlužné částky v souvislosti s projektem „ZŠ Otevřená“ – tj. zda vedle úroku z prodlení ve výši 1.036.427,70 Kč bude celková částka ještě pravomocně navýšena o náklady řízení nalézacího i odvolacího řízení (512.950,- Kč a náklady odvolacího řízení).**
- Již jen z tohoto důvodu by se jako vhodnější jevílo vyčkat s definitivním rozhodnutím ohledně dalšího (ne)vymáhání dlužné částky na výsledek odvolacího řízení vedeného Krajským soudem v Brně (sp. zn. 27 Co 13/2020) o odvolání společnosti PIKAZ proti nákladům řízení.
- Nejeví se totiž účelné, aby nyní bylo rozhodováno o upuštění od dalšího vymáhání aktuálně splatné dlužné částky, když v budoucnu může být statutárním město Brno opětovně vystaveno požadavku na rozhodnutí o dalším osudu pohledávky za společností PIKAZ z titulu soudem přiznané náhrady nákladů soudního řízení. Současně nelze vyloučit, že vyhověním aktuální žádosti společnosti PIKAZ by fakticky zpochybnilo nárok statutárního města Brna na náklady řízení, které jsou nyní předmětem odvolacího řízení.
- Z veřejně dostupných zdrojů (zejména Sbírkou listin Obchodního rejstříku) lze v každém případě dovozovat, že společnost PIKAZ v posledních dvou účetních obdobích skutečně omezila svoji ekonomickou činnost a že nevykazuje prakticky žádný majetek, jak je zmiňováno v jejím přípisu ze dne 29. 7. 2020. Společnost PIKAZ přitom nejpozději od účetního období 2019 neeviduje žádné zaměstnance.
- Podle části III. písm. d) přílohy k účetní závěrce ze dne 5. 2. 2020⁶ se valná hromada společnosti PIKAZ výslovně usnesla na tom, že „bude v roce 2020 utlumovat ekonomickou činnost“.

⁶ Dostupné on-line v Sbírci listin Obchodního rejstříku na: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=557337>.

- Podle nám známých informací ve věci projektu „ZŠ Otevřená“ dosud nebylo iniciováno exekuční řízení k vymožení zbývající dlužné částky pro oprávněného – statutární město Brno.
- Zjištění učiněná v rámci exekučního řízení přitom mohou nejlépe přispět k ověření skutečných majetkových poměrů společnosti PIKAZ a pro posouzení kritéria (ne)vymahatelnosti či (ne)dobytnosti nároku na splatné úroky z prodlení u projektu „ZŠ Otevřená“.
- Soudy, orgány státní správy a samosprávy, obce a jejich orgány, notáři a právnické a fyzické osoby, rozhodují-li o právech a povinnostech, jsou povinni sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje o majetku povinného, které jim jsou známy z jejich úřední činnosti. V rámci exekuce tak lze získat prvotní představu o majetkových poměrech společnosti PIKAZ a její schopnosti uhradit dlužnou částku.
- Přitom do okamžiku definitivního rozhodnutí o případném upuštění od vymáhání dlužné částky či některé její části se s ohledem na zásady hospodaření jeví jako vhodné postupovat standardně při uplatnění pravomocné a vykonatelné pohledávky.
- **Pokud tedy exekuční řízení dosud nebylo zahájeno, lze považovat za vhodné, aby tak bylo standardně z iniciativy statutárního města Brna učiněno. Tento postup se jeví jako potenciálně nejvhodnější způsob, jak zjistit skutečné majetkové poměry společnosti PIKAZ a získat představu o tom, zda tyto majetkové poměry povedou k úplnému uspokojení pohledávky statutárního města Brna, resp. zda lze bez důvodných pochybností dovozovat dobytost nároku.**

IV. K podmínkám upuštění od vymáhání pohledávky v projektu „PIKAZ“ / „ZŠ Otevřená“

- Z hlediska možností dalšího postupu lze přitom v současné době identifikovat ideálně dvě varianty dalšího postupu ve vztahu k žádosti společnosti PIKAZ o odpuštění zbývající dlužné částky.
- S ohledem na aktuálně probíhající odvolací řízení vedené Krajským soudem v Brně o odvolání společnosti PIKAZ proti nákladům řízení se nejeví jako vhodné bez dalšího vyhovět žádosti o odpuštění dlužné částky. V současné době není známa přesná výše celkové (pravomocné a vykonatelné) dlužné částky související s projektem „ZŠ Otevřená“.
- Již částka 1.036.427,70 Kč, zmiňovaná v žádosti společnosti PIKAZ, má však z hlediska své výše nikoliv zanedbatelný rozpočtový význam. Nejedná se o bagatelní pohledávku, na jejíž uplatnění by bylo možné rezignovat pouze na základě stručné žádosti společnosti PIKAZ a bez dalších zjištění týkajících se majetkových poměrů dlužníka.
- Nevhodnost upuštění od dalšího vymáhání celé dlužné částky lze pak spatřovat i v tom, že statutární město Brno již bylo v nedávné době adresátem obdobně formulované žádosti společnosti BRNOINVEST, spol. s r.o., se sídlem Pražákova 1008/69, Štýřice, 639 00 Brno, IČO: 60696460, o nevymáhání dlužné částky (projekty „ZŠ Košínova“ a „Joštova“), přičemž této žádosti nebylo vyhověno právě s ohledem na zásady hospodaření s majetkem statutárního města Brna.
- **Jako první varianta dalšího postupu v této věci se proto nabízí nevyhovění žádosti společnosti PIKAZ o odpuštění dlužné částky, a to s ohledem na její předčasnost a vzhledem k zásadám hospodaření s majetkem Města a rovného přístupu k dlužníkům.**

- **Alternativou, resp. potenciální druhou variantou dalšího postupu, může být iniciace jednání se zástupci společnosti PIKAZ. Jak je uvedeno výše, v současné době se nejví jako vhodné bez dalšího zcela upouštět od vymáhání dlužné částky. S ohledem na obecnost a stručnost žádosti společnosti PIKAZ by předmětem těchto jednání mělo být vyjasnění aktuálního stavu věci (majetkových poměrů) a identifikace možného řešení věci – například částečná úhrada dlužné částky, zpětvzetí odvolání proti nákladům řízení atd.**
- Důvodem takového postupu ve věci může být primárně zohlednění skutečnosti, že společnost PIKAZ dosud uhradila, byť prostřednictvím pojišťovny, podstatnou část dlužné částky (tj. 4.950.000,- Kč). Nejedná se tedy o situaci, kdy by nebylo plněno ničeho, resp. kdy by bylo požadováno odpuštění celé dlužné / žalované pohledávky. Na základě jednání se společností PIKAZ by přitom mohlo být teoreticky možné si učinit konkrétnější představu o možnostech a schopnostech společnosti PIKAZ poskytnout další plnění a případě způsobu úhrady dlužné částky či její části.
- Pouze pro úplnost zdůrazňujeme, že předpokladem upuštění od uplatnění vykonatelné pohledávky je zachování procesního rámce vzdání se práva na uplatnění pohledávky dle zákona o obcích, jehož součástí je také řádně odůvodněné rozhodnutí k tomu příslušného orgánu statutárního města Brna.
- Rovněž doplňujeme, že případné odpuštění dlužné částky (pohledávky) může mít pro statutární město Brno význam také z hlediska daňového a účetního. Za účelem prověření případných daňových a účetních aspektů proto tuto otázku doporučujeme prověřit i v součinnosti s příslušným interním orgánem, do jehož gesce tato agenda spadá.

V Brně dne 7. 9. 2020

Strelička & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.